

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

29 november 1996

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 1997**

BELEIDSBRIEF

**Brussel
Beleidsprioriteiten 1997**

VERSLAG

**namens het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant
uitgebracht door de heer Walter Vandenbossche
aan de Commissie voor Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Herman Suykerbuyk.

Vaste leden : mevrouw Sonja Becq, de heren Herman Candries, Michel Doomst, Herman Suykerbuyk, Walter Vandebossche ;

de heren Leo Goovaerts, Stefaan Platteau, Francis Vermeiren ;

de heren Fred Dielens, Marcel Logist, Michiel Verschueren ;

de heren Dominiek Lootens-Stael, Joris Van Hauthem ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heer Georges Cardoen, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Hugo Marsoul, Leonard Quintelier, Hugo Van Rompaey ;

de heer Jaak Gabriels, mevrouw Sonja Van Lindt, de heer Mandus Verlinden ;

de heren André Kenzeler, René Swinnen, Bruno Tobback ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Roeland Van Walleghem ;

de heer Willy Kuijpers ;

de heer Jos Geysels.

*Zie :***15** (1996-1997)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 tot 7 : Amendementen
- Nr. 8-A : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting
- Nr. 8-B : Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
- Nr. 8-C : Verslag namens de Commissie voor Cultuur en Sport
- Nr. 8-D : Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
- Nr. 8-E : Verslag namens de Commissie voor Media-beleid
- Nr. 8-F : Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
- Nr. 8-G : Verslag namens de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer
- Nr. 8-H : Verslag namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken
- Nr. 8-I : Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin
- Nr. 8-J : Verslag namens de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

430 (1996-1997)

- Nr. 1 : Beleidsbrief

*Zie ook :***12** (1996-1997)

- Nr. 1 : Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (1996-1997)

- Nr. 1 : Toelichtingen + Addendum + Bijlagen

16 (1996-1997)

- Nr. 1 : Administratieve begroting
- Nr. 2 : Wijzigingen van de administratieve begroting

17 (1996-1997)

- Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof

INHOUD

	Blz.
I. Inleiding door mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid	4
II. Bespreking	5
1. Vragen en opmerkingen van de leden	5
2. Antwoord van mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid	10
3. Repliek	12
III. Stemmingen	13

DAMES EN HEREN,

Uw Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant besprak op 20 november 1996 het hem toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997, in samenhang met de beleidsbrief Brussel - Beleidsprioriteiten 1997 (Stuk 430 (1996-1997) - Nr. 1).

I. INLEIDING DOOR MEVROUW ANNE VAN ASBROECK, VLAAMS MINISTER VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN EN GELIJKE-KANSENBELEID

1. Beleidsplan Brussel

De minister-president heeft in zijn septemberverklaring van dit jaar aangekondigd dat de Vlaamse regering een actieplan Brussel zal uitwerken met de strategische oriëntaties voor het Vlaams beleid ten aanzien van Brussel. De minister van Brusselse Aangelegenheden schrijft daarvoor de ontwerp teksten die dan verder op regeringsniveau en in overleg met het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie tot een definitief Beleidsplan Brussel zullen leiden. Het gaat dus wel degelijk om een 'beleidsplan', want de regering heeft geoordeeld dat deze term beter de lading dekt dan de term 'actieplan'. Het is voor de Vlaamse regering immers geen kwestie van 'actie voeren' in Brussel. De Vlaamse Gemeenschap draagt een belangrijke verantwoordelijkheid voor haar hoofdstad en dus moet er een echt Brussel-beleid gevoerd worden.

Dat de regering hierover overleg wil plegen met het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie is een teken van de verbeterde en meer frequente contacten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Dit streven naar een beter overleg en samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC is een constante in het beleid van de minister. Daarom wordt er veel belang gehecht aan het ambtelijk en politiek overleg tussen beide instellingen. Het streven naar een coherent Vlaams beleid vanuit Vlaanderen en Brussel is oneindig veel belangrijker dan een zoveelste Vlaamse liefdesverklaring aan Brussel of goedbedoelde acties die weinig wezenlijks veranderen aan de situatie van de Brusselse Vlamingen en het welzijn van de hoofdstad.

2. Aanpak van de stedelijke problematiek

Het onderzoek van professor Kesteloot heeft aangetoond dat de toestand in Brussel veel ernstiger is dan in de andere steden. De 80 miljoen frank voorafname voor de VGC op het Sociaal Impulsfonds, is dus een minimum dat later zal moeten geëvalueerd worden op basis van de initiatieven die de VGC met die middelen zal opzetten. De minister hoopt dat de VGC en de stuurgroep met het meerjarenplan 1997-1999 zinvolle en resultaatgerichte projecten zullen opzetten in de echte probleemwijken en dit zoveel mogelijk in samenhang met stedelijke projecten van andere overheden. De minister heeft, naar aanleiding van het overgangsplan 1996, de VGC-leden verder ingelicht over het concept en de werkmethode van het Sociaal Impulsfonds. Het beleidsplan van het Sociaal Impulsfonds (ook het overgangsplan 1996) zal immers maar van kracht worden als het goedgekeurd is door de Vlaamse regering via een beheersovereenkomst.

Het decreet betreffende het Sociaal Impulsfonds is een goed voorbeeld van een decreet dat rekening houdt met de specifieke Brusselse situatie. Anderzijds wordt van de VGC wel verwacht dat zij zich inschrijft in de basisfilosofie van het decreet.

3. Overleg Vlaanderen-Brussel

Het eerste rapport van de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel 1995-1996 is klaar. Het is een uitgebreid werkstuk dat voor de verschillende gemeenschapssectoren een zeer gedetailleerd overzicht geeft van de knelpunten en concrete voorstellen tot bijsturing bevat. Het is tevens een belangrijk document voor het parlementaire werk.

Twee maand geleden had een eerste overlegvergadering plaats tussen de Vlaamse regering en het VGC-college. Daar werd afgesproken om dit verschillende keren per jaar te doen. Aan ieder van de gemeenschapsbevoegdheden zal een vergadering gewijd worden.

4. Een geïntegreerd Vlaams beleid voor Brussel

De bevoegdheid van Brusselse aangelegenheden is voor een groot deel een horizontale bevoegdheid. In de beleidsbrief is een overzicht terug te vinden van de belangrijkste dossiers waarbij vanuit Brusselse Aangelegenheden een inbreng werd gedaan

tijdens het voorbije jaar. Soms, zoals bij de Brusselse podia, bestond deze inbreng uit het opstellen van een adviesnota en een gesprek met de bevoegde minister. In andere gevallen, zoals bij het KVS-dossier, ging het om deelname aan een permanente werkgroep. Voor het Brusselse luik in het decreet op het Sociaal Impulsfonds werd zelf de pen vastgehouden. Zeer veel energie is ook gekropen in het project Brussel, culturele hoofdstad 2000, en dit vooral in de onderhandelingen voor de oprichting van een vzw met de verschillende overheden. Tenslotte zijn er nog de tewerkstellingsprogramma's en de oprichting van een Vlaams-Brussels Comité voor Tewerkstelling en Opleiding, dossiers die jaren zijn blijven aanslepen en die nu eindelijk een doorbraak hebben gekregen.

De beleidsbrief bevat tevens een niet limitatief overzicht van dossiers die tijdens het komende jaar met aandacht zullen worden gevolgd. Er zijn daar nogal wat dossiers bij uit de welzijnssector, want vooral op dat gebied moet er nog een achterstand ingehaald worden.

Het spreekt vanzelf dat niet alle beleidsdossiers die effecten hebben op Brussel even intens kunnen worden opgevolgd. Daarvoor is de omkadering van het kabinet en de administratie veel te beperkt. Bovendien kan dat ook opgevolgd worden via het overleg met de VGC. En uiteraard kunnen ook de parlementsleden hier hun bijdrage toe leveren.

5. *Begrotingsprogramma Brusselse Aangelegenheden*

Voor het eerst sinds jaren was er in de regering geen discussie over de dotatie aan de VGC. De minister beschikt over een bedrag van 19,5 miljoen frank voor subsidies aan projecten die de Vlaamse aanwezigheid in Brussel bevorderen en van 29,2 miljoen frank voor allerhande uitgaven, zoals de Bruisend Brussel-campagne.

De toekenning van subsidies verliep in het verleden zonder criteria, vormvereisten of termijnen. De minister heeft daarom een reglement opgesteld dat hieraan tegemoet komt. Het wordt volgende week via een ministeriële omzendbrief rondgestuurd naar alle mogelijke geïnteresseerden (verenigingen, gemeenschapscentra, kunstencentra, enzovoort).

De Bruisend Brussel-tentoonstelling zal worden vernieuwd en zal volgend jaar van 20 mei tot 20 juni te zien zijn in het stadhuis van Wenen. Zoals

steeds zal deze tentoonstelling gepaard gaan met allerlei andere evenementen.

Een ander Bruisend Brussel-initiatief dat in de tweede helft van april 1997 zal plaatsvinden, is de Vlaams-Nederlandse veertiendaagse die reeds in de Beleidsbrief 95-99 werd aangekondigd. De reacties op dit initiatief zijn overweldigend: tientallen verenigingen en culturele instellingen hebben reeds aangekondigd dat zij tijdens deze veertiendaagse speciale Vlaams-Nederlandse evenementen zullen organiseren.

Er werd in het verleden reeds aangekondigd dat er een campagne ter promotie van het wonen in Brussel zou worden opgezet. Aanleiding hiervoor was de publicatie van de cijfers van het zeer geringe aantal Vlaamse ambtenaren dat in Brussel woonachtig is. Ondertussen is ook de VGC bezig met een project 'wonen in Brussel', onder meer door het uitbouwen van een huisvestingsdienst. De middelen die daarvoor op de begroting Brusselse Aangelegenheden zullen worden vrijgemaakt, zullen vooral gebruikt worden om de initiatieven van de VGC in Vlaanderen ruime bekendheid te geven. Momenteel werkt een gezamenlijke werkgroep aan de concrete uitwerking van dit initiatief.

II. **BESPREKING**

1. **Vragen en opmerkingen van de leden**

De heer Leo Goovaerts merkt op dat er in beleidsbrieven en september- en andere verklaringen een concreet actieplan voor Brussel wordt aangekondigd. Telkens worden dezelfde intenties herhaald, zonder dat er ook echt een actieplan wordt gepresenteerd. Iedereen doet weliswaar zijn of haar best, maar op het terrein wordt er geen vooruitgang geboekt.

Hij wijst erop dat de stedelijke problematiek wel wordt aangepakt - wat ook nodig is -, maar dat intussen het aantal Vlamingen in Brussel niet toeneemt. Men moet zich vanuit Vlaanderen en Brussel de vraag stellen hoe men meer gericht kan gaan werken om de Vlamingen in Brussel te bereiken. Er worden rechtstreeks of onrechtstreeks veel middelen gestort in de grote Brusselse pot. Tot wat dient dat evenwel op termijn, als men de voorspelling mag geloven dat er over een tiental jaar nog slechts 8 à 9% Vlamingen in Brussel zullen wonen? Wat wordt hieraan gedaan? Men zou zich moeten bezinnen over de vraag hoe men als Vlaming in Brussel kan overleven. Momenteel stelt

men vast dat de Vlamingen meer en meer stemmen voor Franstaligen, omdat zij geregeld in contact komen met Franstalige burgemeesters en schepenen. De stemmen die er op Vlamingen in Brussel worden uitgebracht lopen daardoor sterk terug. Hoe gaan we ervoor zorgen - bijvoorbeeld ter gelegenheid van verdere onderhandelingen in het kader van de staatshervorming - dat er aan dat probleem iets gedaan wordt ?

De heer Leo Goovaerts meent dat er een andere strategie nodig is - ook institutioneel - van de Vlamingen vanuit Vlaanderen naar Brussel en ook van de Brusselse Vlamingen zelf, want zij moeten de signalen die er vanuit Vlaanderen komen verwoorden. De spreker is bereid daarover - officieus - overleg te plegen met de minister om naar oplossingen te zoeken.

De heer Leo Goovaerts verwijst naar een persartikel waarin een aantal problemen in verband met de begroting van de VGC worden aangehaald. Parlementairen zouden een onderzoek doen naar de correctheid van de uitgaven van de VGC. De spreker vraagt de minister na te gaan of het geld dat vanuit Vlaanderen naar Brussel vloeit, goed besteed wordt.

De spreker roept tenslotte op tot een gesprek boven alle partijgrenzen heen in verband met Brussel.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis meent dat de beleidsbrief opteert voor continuïteit en geen echte verrassingen brengt. Echt noodzakelijk is dat niet want de vorige beleidsbrief had eigenlijk betrekking op de volledige legislatuur. Wel is het zo dat de resultaten van het gevoerde beleid nog weinig zichtbaar zijn.

De spreker verwijst naar een Panorama-uitzending over de taaltoestanden in de Brusselse OCMW-ziekenhuizen. Die taaltoestanden werden reeds dikwijls aangeklaagd. Wat vindt de minister van het voorstel om meer taalexamen in te richten ? Is het niet zinniger om eerst taalcursussen te organiseren ?

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis haalt wijzigingen aan in verband met het toekennen van subsidies door het departement Cultuur. Op dat vlak is er weliswaar geen vermindering van het budget voor Brussel, maar de voorwaarden voor het toekennen van die subsidies worden wel gewijzigd. Er worden bijvoorbeeld subsidies toegekend voor taalcursussen die gegeven worden door vrijwilligers. De mensen die de taalcursussen organiseren vinden dat aan de

vrijwilligers een bepaald bedrag moet worden betaald, al was het maar om de continuïteit te garanderen. Dat zou nu niet meer kunnen. Er zou enkel nog geld beschikbaar zijn voor werkingskosten. Kan de minister dat bevestigen en daarover eventueel tussenkomen bij de ministers Martens en Peeters ?

Volgens de spreker moet de VGC meer gaan samenwerken met de gemeenten. Langs Franstalige zijde gebeurt dat via de COCOF wel geregeld.

Inzake onderwijs wordt een scholenproject aangekondigd. Wat houdt dat project precies in ? Minister Luc Van den Bossche heeft in zijn beleidsbrief ook een luik omtrent Brussel opgenomen, maar dat heeft in feite weinig om het lijf. Er bestaat een overeenkomst inzake non-discriminatie, die is ondertekend door de grote meerderheid van de scholen in Vlaanderen. Ook de Brusselse Nederlandstalige scholen zouden die overeenkomst hebben getekend. In de praktijk werken die overeenkomsten evenwel niet omdat er geen opvolging voorzien is. Kan de minister daaraan een oplossing geven, eventueel in samenwerking met haar collega Luc Van den Bossche ?

Volgens de beleidsbrief wordt er gewerkt aan een betere integratie van het openbaar vervoer tussen Vlaanderen en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Op dat vlak stellen zich zeker een aantal problemen, bijvoorbeeld op het vlak van tarifiering.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis roept tenslotte op tot een nieuw overleg van het Advies- en Overlegcomité met de VGC. Verder meent zij dat men zich vanuit Vlaanderen niet enkel moet blindstaren op de Brusselse Vlamingen. Men zou zich moeten richten tot alle Brusselaars, waarbij men ervoor moet zorgen dat die tweetalig worden. Men moet ernaar streven dat de Brusselaars het prettig en belangrijk vinden de Nederlandse taal te leren en ook te spreken. Dat zou er ook toe kunnen leiden dat zij bij verkiezingen hun stem op een Vlaming uitbrengen.

De heer Etienne Van Vaerenbergh vraagt uitleg over het akkoord inzake de toepassing van de taalwetgeving dat is afgesloten tussen de Brusselse ministers. Sommige van die ministers zouden dat akkoord niet (willen) naleven.

De spreker meent dat er een gesprek tussen Vlaanderen en Brussel nodig is over de gewestbevoegdheden. Dat gesprek moet niet alleen met de VGC plaatsvinden, maar met de Brusselse Hoofdstedelijke Raad in zijn geheel. Tijdens de vorige legisla-

tuur werd daaromtrent door de spreker en de heer Fred Dielens een resolutie ingediend. Als men oplossingen wil bieden voor de problemen in Brussel, moeten een aantal aspecten zoals vervoer, ruimtelijke ordening en waterwegen (de Zenne) in hun samenhang bekeken worden.

De heer Etienne Van Vaerenbergh stelt dat TV Brussel zoals de voorgaande jaren 30,2 miljoen frank krijgt van de Vlaamse Gemeenschap. Hij meent dat TV Brussel moet evolueren tot een daadwerkelijk Vlaamse regionale zender voor de Vlaamse Brusselaars. Hij vindt dat TV Brussel ernaar moet streven om zo weinig mogelijk interviews in het Frans af te nemen. Als men dan toch Franstaligen interviewt, moet de vertaling dan onmiddellijk ingesproken in plaats van ondertiteld worden. Alleszins zou de uitstraling van Vlaanderen op TV Brussel meer aan bod moeten komen.

Ook wat het kunstenfestival betreft, meent de spreker dat men niet zozeer de Brusselse dan wel de Vlaamse identiteit moet benadrukken. Als men organisaties opzet die enerzijds kaderen in een volledig voorbijgestreefde "belgitude" en anderzijds in Brussel institutioneel geen enkele waarde hebben, dan gaat het om een verkeerde investering die contraproductief werkt voor de Vlamingen in Brussel. De Brusselse Vlamingen zijn de dragers van de tweetaligheid in Brussel. Langs Franstalige kant daarentegen is er geen enkele wil om die tweetaligheid te promoten.

De heer Etienne Van Vaerenbergh verwijst naar een uitspraak van minister Leo Peeters in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting in verband met het meedelen van adressen aan de VGC van mensen die vanuit Vlaanderen naar Brussel verhuizen. Hij pleit ervoor dat de VGC als openbare instelling die adressen zou bekomen via een rechtstreekse toegang tot het Rijksregister, en dit na toelating via een Koninklijk Besluit door de minister van Binnenlandse Zaken. Op die manier kan men alle gegevens op een efficiënte wijze centraliseren.

Wat onderwijs betreft, meent de heer Etienne Van Vaerenbergh dat er grotere inspanningen moeten worden geleverd. Een degelijk onderwijs is slechts mogelijk als de taal degelijk en snel wordt verworven.

Tenslotte meent de spreker dat de Vlamingen uit Brussel en daarbuiten vaak aan de klaagmuur staan. Hij wijst erop dat de institutionele context in Brussel aan de Vlamingen nochtans een sterke machtspositie verschaft. Dat gegeven wordt al te

weinig onderstreept en gebruikt. Brussel is immers onbestuurbaar zonder de medewerking van de Vlamingen. De spreker roept op tot meer inventiviteit vanwege de Vlamingen om van dat gegeven ook gebruik te maken om er andere dossiers door te drukken.

De heer Herman Candries staat eerder positief tegenover de beleidsbrief, die volgens hem de goede richting uitgaat.

Hij verwijst naar de pessimistische vooruitzichten van de heer Leo Goovaerts in verband met de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. De spreker erkent dat de stadsvlucht zich verderzet. Hij meent wel dat men een onderscheid moet maken tussen enerzijds degenen die zich als Vlaming in Brussel manifesteren en anderzijds degenen die zich neutraal opstellen en die vaak in de Franstalige hoek geplaatst worden. Er zijn namelijk veel Franssprekende Vlamingen in Brussel of Vlamingen die zich in het stemlokaal niet als Vlaming manifesteren.

Hoe kan men het aantal Vlamingen in Brussel verhogen? De campagne wonen-werken die door de minister werd aangekondigd is in dat verband alvast een goede strategie. Bij het uittekenen van een strategie moet men er ook rekening mee houden dat de verhoudingen tussen de taalgroepen tijdens de dag gunstiger zijn voor de Vlamingen. Die gunstiger verhouding wordt onvoldoende omgezet in macht. De welvaart in Brussel wordt in hoofdzaak gerealiseerd door het werk en de activiteiten (van Vlamingen) overdag. Die welvaart wordt evenwel niet omgezet naar meer welzijn voor alle Brusselaars. Andere factoren die onvoldoende worden aangewend bij het uitbouwen van een strategie en om bepaalde beslissingen af te dwingen, zijn de Grondwet, die bepaalt dat Brussel paritair bestuurd wordt, en de taalwetgeving.

Welke activiteiten moet men nu opzetten om het aanwezige Vlaamse potentieel in Brussel meer kansen te geven? De heer Herman Candries meent dat men moet zoeken naar hefboomprojecten waarmee Vlamingen geïdentificeerd worden en die verwijzen naar het cultureel-historisch verleden van Brussel. In welke mate zal die Vlaamse cultuur aan bod komen in het kader van Brussel culturele hoofdstad in het jaar 2000? Dat moet een gelegenheid zijn om aan te tonen van waar Brussel komt en om de Vlaamse aanwezigheid in Brussel te ondersteunen.

De spreker waarschuwt voor een al te groot pessimisme inzake de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Belangrijk in dat verband is dat de samenwerking

tussen de Vlaamse Brusselaars verbeterd. Daarnaast moeten de Vlamingen meer gebruik maken van instrumenten als de Grondwet, de taalwetgeving en hun economische macht. De beleidsbrief geeft enige aanzetten in die richting, maar zou eigenlijk verder moeten gaan.

De heer Walter Vandenbossche meent dat het beleidsplan voor Brussel verwachtingen creëert die in feite niet worden ingelost. Het werkveld in Brussel blijft op zijn honger zitten. Twee jaar is weliswaar weinig om tot zichtbare maatregelen op het terrein te komen. Na de vorige beleidsbrief en het elfpuntenprogramma dat door het Vlaams Parlement werd goedgekeurd, is het nu evenwel tijd dat er resultaten op het terrein zichtbaar worden.

De spreker onderstreept het belang van de aanpak van de stedelijke problematiek. De minister pleit echter voor een maximaal streven naar samenwerking met de initiatieven van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Hoe ziet de minister dat concreet? Zullen er daarover onderhandelingen worden gevoerd met de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest? Welke initiatieven mogen er op het terrein worden verwacht inzake de stedelijke problematiek?

Wat het overleg tussen Vlaanderen en Brussel betreft, verwijst de heer Walter Vandenbossche naar zijn interpellatie aan de minister en aan de minister-president in verband met de rol van de VGC. Als men weet dat nog slechts één vijfde van de middelen van de VGC uit Vlaanderen komen, dan is het duidelijk dat men vanuit het Vlaams Parlement en ook de VGC moet komen tot een definiëring van de taken en opdrachten van de VGC. Bovendien moet de verhouding tussen de VGC en de Vlaamse regering beter omschreven worden. De spreker heeft op dat vlak in de VGC reeds het debat geopend.

De heer Walter Vandenbossche vraagt welke resultaten de gemengde ambtelijke commissie, die al ruim een jaar aan het werken is, reeds heeft opgeleverd. Hij wijst erop dat ambtenaren wel beleidsvoorbereidend werk kunnen doen, maar dat het de politici moeten zijn die het beleid bepalen.

De minister kondigt in de beleidsbrief aan met nog meer aandacht de Brusselse dossiers te zullen opvolgen. De spreker citeert een aantal dossiers waarin de Brusselse invulling te wensen overliet (decreet inzake de niet-professionele sportbeoefenaar, serviceflats, podiumkunsten, bibliotheekdecreet). Hij pleit voor een zeer kordate en efficiënte invulling van het ambt van de minister binnen de

Vlaamse regering. De minister heeft weliswaar een functionele taak - wat niet gemakkelijk is - maar de spreker dringt toch aan op een concrete invulling van die taak.

De heer Walter Vandenbossche merkt op dat de minister slechts zelden het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie heeft bijgewoond. De minister had aangekondigd de toepassing van de taalwetgeving op te volgen, maar intussen heeft de meerderheid in Brussel daarover een akkoord afgesloten. Pas over 14 dagen zal geweten zijn of dat akkoord al of niet wordt bevestigd. Uiteindelijk is het de federale wetgever en niet het Vlaams Parlement die inzake de toepassing van de taalwetgeving de hefbomen in handen heeft.

Wat het initiatief inzake Bruisend Brussel betreft, vraagt de spreker verduidelijkingen over de wijze waarop de volgende uitstap zal worden georganiseerd en in welke mate de parlementsleden daarbij op een niet-discriminatoire wijze zullen worden betrokken.

De heer Walter Vandenbossche hoopt dat het Beleidsplan Brussel aan het Vlaams Parlement een aantal haalbare, concrete initiatieven zal aanreiken, die binnen de huidige legislatuur op het terrein tot zichtbare resultaten zullen leiden. Het beleidsplan mag geen herkauwen zijn van de beleidsbrief en moet verdergaan dan een algemeen politiek discours.

Inzake onderwijs is de taalverwerving van het Nederlands door anderstaligen de grootste uitdaging. Zal de Vlaamse regering daar op initiatief van de minister al of niet iets aan doen?

Wat mag er verwacht worden inzake het project Brussel culturele hoofdstad? De spreker heeft vernomen dat het fout dreigt te lopen in de v.z.w. die werd opgericht om dat project te realiseren.

De heer Walter Vandenbossche benadrukt verder dat er door de Vlaamse regering onvoldoende aandacht wordt geschonken aan het toeristisch beleid in Brussel.

In de beleidsbrief ontbreekt bovendien een antwoord op de strategie van een partij, die de instellingen in Brussel wil gebruiken om deze te blokkeren en op die manier het hele federale institutionele mechanisme om te vormen.

Wat het aantal Vlamingen in Brussel betreft, meent de spreker dat men dat probleem slechts kan aan-

pakken indien er kwaliteitsvolle investeringen vanuit Vlaanderen gebeuren op het vlak van gezondheidszorg, welzijn, onderwijs en cultuur. Slechts door een kwaliteitsvolle dienstverlening zal men zich opnieuw gaan identificeren met de Vlaamse Gemeenschap. Het is de taak van de Brusselse minister om haar collega's in de Vlaamse regering te overtuigen om de nodige investeringen in Brussel te doen. Een tweede voorwaarde is dat men binnen de gewestelijke bevoegdheden in Brussel een kwaliteitsvol woningaanbod creëert.

De heer Walter Vandenbossche besluit dat hij de beleidsbrief met enige kritische zin zal goedkeuren. Hij kijkt in ieder geval uit naar het Beleidsplan Brussel, waarvan hij hoopt dat het tegemoet zal komen aan de verwachtingen van een nieuwe politieke generatie Vlamingen in Brussel.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen stelt vast dat er in Brussel op het terrein weinig resultaten worden behaald. Hij vraagt verduidelijkingen in verband met het Beleidsplan Brussel. Is dat plan al klaar? Gaat het om het eerste jaarrapport van de gemengde ambtelijke commissie? Wanneer kan het beleidsplan in het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant worden besproken? De spreker meent alvast dat men de verkeerde weg opgaat als dat plan uitgaat van dezelfde blinde openheid als het actieplan van de Vlaamse regering voor de rand rond Brussel. Het beleidsplan moet aandacht besteden aan de concrete problemen van de Brusselse Vlamingen, in plaats van zich open te stellen tegenover anderstaligen. De spreker vermoedt dat het beleidsplan niet aan deze voorwaarde zal voldoen.

Het tot nu toe gevoerde beleid heeft er ook niet echt toe geleid dat de uitwijking van Brusselse Vlamingen wordt gestopt. In die zin deelt de heer Luk Van Nieuwenhuysen het pessimisme van de heer Leo Goovaerts. De beleidsbrief biedt op dat vlak geen oplossingen.

De subsidies ter bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel hebben tot nu toe weinig zichtbare resultaten opgeleverd. De spreker pleit voor een grootscheepse actie om steeds de eigen (Nederlandse) taal in Brussel te spreken, meer bepaald ten aanzien van de grote massa Vlamingen die dagelijks in Brussel komt werken.

De actie Bruisend Brussel wordt voortgezet in onder andere Wenen en Nederland, maar de spreker mist initiatieven die gericht zijn op de rest van Vlaanderen. Een uitzondering hierop vormt de actie om het wonen in Brussel te bevorderen, die

alle steun verdient. Zolang er niet wordt verholpen aan de problemen die de uitwijking van Vlamingen in Brussel in de hand werken, zal het niettemin erg moeilijk zijn om Vlamingen ervan te overtuigen om zich in Brussel te komen vestigen.

Inzake het kunstenfestival sluit de spreker zich aan bij de kritiek van de heer Etienne Van Vaerenbergh. Men zou inderdaad meer Vlaamse initiatieven moeten ontwikkelen en ondersteunen, in plaats van Vlaamse middelen voor dit project uit te trekken. Het komt er op de eerste plaats op aan projecten te steunen die de Vlaamse identiteit in Brussel benadrukken.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen citeert een onderzoek waaruit blijkt dat 40% van de Brusselse Vlamingen niet naar TV Brussel kijkt. Hij verwondert er zich over dat de overige 60% zich nagenoeg allemaal positief uitlaten over de zender. Hij meent verder dat de zender er een weinig pluralistisch gedrag op nahoudt.

De spreker sluit zich aan bij de gemaakte opmerkingen inzake de omkadering van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Die omkadering volstaat in heel wat Nederlandstalige onderwijsinstellingen in Brussel niet om de massale toevloed aan andersstaligen op te vangen. Men moet daarom ofwel voorzien in een nog betere omkadering, ofwel moet er een ontradingspolitiek worden gevoerd tegenover kinderen voor wie het Nederlands slechts de derde taal is.

In het kader van het Sociaal Impulsfonds wordt er aan de VGC een jaarlijks trekkingsrecht van 80 miljoen frank toegekend. De spreker vergelijkt dat cijfer met het gegeven dat één derde van de inwoners van Brussel in achtergestelde buurten woont. In die zin komt de som van 80 miljoen frank enigszins belachelijk over, zelfs al wordt dat bedrag geïntegreerd in een globale aanpak van alle overheden. In die globale aanpak zal men evenwel de Vlaamse herkenbaarheid niet meer kunnen terugvinden.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verwijst naar het akkoord dat inzake de naleving van de taalwetgeving is totstandgekomen. Hij stelt evenwel vast dat het FDF niet meedoet en dat met name Brussels minister Gosuin, verantwoordelijk voor de naleving van de taalwetten bij de OCMW, zich al op voorhand van dat akkoord heeft gedistantieerd. Bovendien voorziet het akkoord in een - zij het tijdelijke - afwijking van de taalwetgeving, in die zin dat personen kunnen worden tewerkgesteld en pas later kunnen worden onderworpen aan een taalexamen. Een dergelijke afwijking is eigenlijk

ontoelaatbaar en de Brusselse minister in de Vlaamse regering zou dat in feite duidelijk moeten stellen. Indien men blijft weigeren om de taalwetgeving toe te passen, zouden de Vlamingen moeten dreigen om de instellingen te blokkeren.

De heer Francis Vermeiren merkt op dat hij het zelden heeft meegemaakt dat een minister vanwege een lid van de meerderheid een dergelijke kritiek te verwerken krijgt. In feite werd er door de heer Walter Vandenbossche brandhout gemaakt van het beleid van de minister. De spreker vraagt wie er uiteindelijk verantwoordelijk is voor het beleid van de Vlaamse regering in Brussel? Is het de minister voor Brusselse Aangelegenheden ofwel de Vlaamse regering? Is de minister niet te lankmoedig geweest tegenover haar collega's in de Vlaamse regering? Wie zijn desgevallend de Vlaamse ministers die het beleid dat zich opdringt tegenwerken?

De heer Francis Vermeiren meent dat de kredieten die vanuit Vlaanderen aan Brussel worden gegeven aanzienlijk zijn en alleszins voldoende om een resultaatgericht beleid te voeren. Leden van de meerderheid klagen echter dat de Vlaamse kredieten voor Brussel tot niets hebben gediend. Dat is dan ook een zwaar politiek incident.

De spreker verwijst naar de tussenkomst waarin een campagne werd gevraagd om Vlamingen ertoe aan te zetten in Brussel steeds hun taal te spreken. Hij meent dat de geloofwaardigheid van de Vlaamse politici in Brussel evenwel ondermijnd wordt als zij tegelijkertijd tussentijdse of verkiezingscampagnes voeren in het Frans. Hoe staat de minister hier tegenover?

Tenslotte vraagt de heer Francis Vermeiren naar de stand van zaken op het vlak van de opvang van de Vlamingen in de Brusselse ziekenhuizen.

Mevrouw Brigitte Grouwels verwijst naar een parlementair initiatief van de VGC tot oprichting van een onthaalbureau voor Vlamingen (Wonen in Brussel). Hoe denkt de minister dat vanuit de Vlaamse regering mee te ondersteunen?

2. Antwoord van mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid

Beleidsplan Brussel

Het rapport van de gemengde ambtelijke commissie is een zeer gedetailleerd technisch rapport met

opmerkingen van de verschillende departementen over de knelpunten in de relatie Vlaanderen-Brussel. Het is dus een ambtelijk rapport dat te onderscheiden is van de politieke vertaling die dat rapport moet krijgen. Het ambtelijk rapport zal binnenkort ter beschikking worden gesteld van de leden.

Dat ambtelijk rapport heeft mede als basis gediend om het beleidsplan op te stellen. Dat beleidsplan is wel degelijk een document van de Vlaamse regering. Het is inderdaad de bedoeling om concreet te zijn en om zichtbare resultaten te boeken. Een dergelijk plan vraagt uiteraard de nodige voorbereidingstijd. Er ligt momenteel een tekst voor die door ieder minister vanuit zijn of haar bevoegdheden zal worden onderzocht, om na te gaan welke concrete aandachtspunten hij of zij daaraan kan toevoegen.

Bereiken van de Brusselse Vlamingen

Dit is een algemene discussie die op verschillende niveaus zal moeten worden gevoerd. Vanuit Vlaanderen moet daar zeker een bijdrage toe geleverd worden. Het beleidsplan zal daarvoor alleszins een belangrijk instrument zijn, want het richt zich specifiek tot de Brusselse Vlamingen. Dat is ook het geval met het Sociaal Impulsfonds. Het aanpakken van de stedelijke problematiek is immers een belangrijk aspect om de Vlamingen in Brussel te houden.

Sociaal Impulsfonds

De VGC beschikt over een trekkingsrecht op het Sociaal Impulsfonds van 80 miljoen frank. Het is de bedoeling dat de VGC een beleidsplan opmaakt wat de besteding van deze middelen betreft. Mits naleving van een aantal criteria kan dat plan worden goedgekeurd door de Vlaamse regering. De VGC is nu volop bezig om de voorgelegde initiatieven te laten kaderen in de doelstellingen van het Sociaal Impulsfonds. De VGC neemt alleszins haar verantwoordelijkheid op om een degelijk plan aan de Vlaamse regering voor te stellen.

Op het terrein zal moeten worden samengewerkt met lokale en gemeentelijke initiatieven, zoals bestaande wijkcontracten en Urbanprojecten. De VGC zal moeten zoeken naar mogelijkheden om zich aan te sluiten bij bestaande projecten, zodat de

middelen zo efficiënt mogelijk kunnen worden besteed.

Actie wonen in Brussel van de VGC

Vanuit Vlaanderen zullen er middelen ter beschikking worden gesteld om de bekendheid van dit project in Vlaanderen te ondersteunen.

Besteding van de VGC-middelen

De minister zal de bewering in de pers, waarnaar de heer Leo Goovaerts verwees, dat de VGC-gelden niet goed worden besteed, laten natrekken en zonodig als toezichhoudende overheid optreden.

Samenwerking met de gemeenten

De VGC kan uiteraard niet steeds optreden ter vervanging van de gemeentebesturen. Men moet inderdaad nadenken over de strategie van de Brusselse Vlamingen tegenover de gemeentebesturen. De COCOF slaagt er blijkbaar wel in de medewerking van de gemeentebesturen te verkrijgen. Voor de VGC is dat minder evident, maar het is wel een pad dat men zou moeten bewandelen. Men moet er immers over waken om de gemeenten niet aan de Franstaligen over te laten.

Non-discriminatieovereenkomst

Het Centrum voor Gelijke Kansen volgt dit op voor de Brusselse scholen.

Overleg inzake gewestelijke materies

Inzake openbaar vervoer zijn er momenteel onderhandelingen bezig tussen de Mivb, Tec en De Lijn in verband met tarieven en voorstadsverkeer. Ook infrastructuraangelegenheden kunnen daar ter sprake worden gebracht.

Er bestaan dus wel degelijk bilaterale onderhandelingen over punctuele problemen (openbaar vervoer, tewerkstelling, milieu) tussen het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Wat het glo-

baal intergewestelijk overleg betreft, is minister-president Luc Van den Brande bevoegd.

TV Brussel

TV Brussel is wel degelijk een Vlaamse regionale zender. Men zendt zeker niet systematisch Franstalige interviews uit. In feite gaat het om één vijfde van de interviews. Men moet evenwel rekening houden met de realiteit in Brussel. Als men zich enkel en alleen op Vlaamse materies zou toespitsen, zou de Brusselaar een groot stuk informatie missen. Als het om interviews met Brusselse ministers gaat, kan men uiteraard wel meer inspanningen vragen op het vlak van de tweetaligheid.

Kunstenfestival

De minister blijft dit initiatief verdedigen. Het is geenszins een "belgitudeproject", maar wel een internationaal en multicultureel festival. De minister blijft aandringen op een betere samenwerking tussen de verschillende Vlaamse podia (KVS, Kaaitheater, Luna, enzovoort).

Brussel culturele hoofdstad

Er is op dat vlak momenteel nog geen overeenkomst. De betrokken overheden plegen nog overleg met het oog op de oprichting van de v.z.w. Aan dat overleg nemen vanuit de Vlaamse regering zowel de kabinetten van de minister-president, van de minister van Cultuur als van de minister van Brusselse Aangelegenheden deel.

Vanuit Vlaanderen wordt de eis gesteld dat de Vlaamse aanwezigheid gegarandeerd wordt. Cultuur is immers een gemeenschapsmaterie. De gewestelijke bevoegdheden worden niet genegeerd, maar krijgen een raadgevende stem wat de gewestelijke aangelegenheden betreft.

De heer Walter Vandenbossche meent dat het project Brussel culturele hoofdstad ontegensprekelijk ook te maken heeft met aspecten als openbaar vervoer, infrastructuur, enzovoort. Wat kan de Vlaamse regering er principieel tegen hebben dat het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest volwaardig zou participeren als dat gewest volwaardig wil meewerken om het project te laten slagen ?

De minister antwoordt dat de minister-president uiteraard het hoofd is van de delegatie van de Vlaamse regering in het overleg. Men heeft wel degelijk gezocht naar formules om het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest erbij te betrekken. Niettemin blijft het project hoofdzakelijk een gemeenschapsaangelegenheid, waarbij het gewest weliswaar betrokken wordt.

Horizontale bevoegdheid van de minister van Brusselse Aangelegenheden

De minister stelt dat zij het voorbije jaar wellicht niet aanwezig was bij alle besprekingen over specifieke beleidsdomeinen vanuit de invalshoek Brusselse Aangelegenheden. Het is immers onmogelijk om alle projecten in het kader van het horizontaal beleid op te volgen. Daarvoor is het kabinet en de administratie onvoldoende omkaderd.

Wat de serviceflats betreft, wijst de minister erop dat dit dossier tijdens deze legislatuur geconcretiseerd werd, maar de discussies daaromtrent werden grotendeels ook tijdens de vorige legislatuur gevoerd. Inzake de podiumkunsten werd vanuit Brusselse Aangelegenheden wel degelijk een bijdrage geleverd, die tot meer tevredenheid heeft geleid dan sommige commissieleden laten uitschijnen. Wat de bibliotheken betreft, is het zo dat de minister van Cultuur in 1998 een nieuw bibliotheekdecreet wil laten goedkeuren. Vanuit het kabinet van Brusselse Aangelegenheden wordt er deelgenomen aan de besprekingen om in dat decreet een specifiek Brussels luik in te lassen. Men kan immers de Vlaamse situatie niet zomaar naar Brussel vertalen.

De minister wijst erop dat de parlementsleden op al deze vlakken ook zelf initiatieven kunnen nemen.

Aanwezigheid in het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

De minister stelt dat zij aanwezig is telkens als er in het Verenigd College taalproblemen en taalrapporten aan bod komen.

Bruisend Brussel

Er wordt inderdaad een project in Wenen voorzien. Er is zeker geen bezwaar tegen dat de parlements-

leden daarbij aanwezig zouden zijn. De commissie moet zelf uitmaken of zij een dergelijke verplaatsing wenst te doen.

Subsidies voor de bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel

Grootschalige acties kunnen misschien nuttig zijn, maar dankzij deze subsidies kunnen een groot aantal Vlaamse initiatieven bestaan en overleven in Brussel.

Verantwoordelijkheid voor het beleid van de Vlaamse regering tegenover Brussel

De minister van Brusselse Aangelegenheden is één schakel in het beleid dat Vlaanderen voert ten aanzien van Brussel. De minister is niet rechtstreeks betrokken bij het beleid van de Brusselse Vlamingen in Brussel. Er zijn dus verschillende niveaus en instanties die in deze materie verantwoordelijkheid dragen. Het beleidsplan dat zal voorgelegd worden zal daarvan een concreet voorbeeld zijn.

3. Repliek

De heer Dominiek Lootens-Stael betreurt dat de taalrapporten niet ter beschikking zijn van de commissieleden.

De minister antwoordt dat de taalrapporten ter beschikking zullen zijn zodra de besprekingen zijn afgesloten daar waar ze in eerste instantie moeten worden besproken.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis vraagt in welke mate er in het beleidsplan rekening zal worden gehouden met de idee van een Vlaams-Nederlands huis in Brussel.

De minister antwoordt dat het hier een bevoegdheid van de minister-president betreft, vermits het gaat over een grensoverschrijdende aangelegenheid.

De heer Michiel Vandenbussche heeft omtrent deze aangelegenheid voor het zomerreces een vraag gesteld aan de minister-president, die terzake een initiatief aankondigde voor onmiddellijk na het reces. Omdat hierover nog geen nieuws werd

vernomen, zal de spreker de minister-president daarover opnieuw bevragen.

De voorzitter verwijst naar de bedenking die werd geuit dat veel decreten met een Brusselse inslag onvoldoende worden opgevolgd. De minister antwoordde daarop dat haar de logistieke ondersteuning ontbreekt om dat systematisch te doen. De voorzitter erkent dat het hier gaat om een structureel probleem. Hij dringt erop aan dat de Vlaamse regering voor de nodige logistiek en structuur zou zorgen, opdat een systematische opvolging wel mogelijk zou zijn. Dat probleem moet collegiaal door de Vlaamse regering worden bekeken.

De minister wijst op de moeilijkheid om een horizontaal beleid te voeren. Een dergelijk beleid impliceert dat men alle beleidsdomeinen moet kunnen volgen. De ingestelheid en de beleidscultuur om zo'n beleid te voeren is nog niet overal doorgedrongen.

III. STEMMINGEN

Het aan het advies- en overlegcomité toegewezen gedeelte van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 (bevoegdheden van minister Anne Van Asbroeck - Brusselse Aangelegenheden) (*) wordt bij indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

De verslaggever,

De voorzitter,

Walter VANDENBOSSCHE

Herman SUYKERBUYK

* Zie de opsplitsing van dit ontwerp van decreet over de bevoegde commissies, opgenomen in bijlage bij het verslag van de Commissie voor Financiën en Begroting (Stuk 15 (1996-1997) - Nr. 9).